

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Errangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

19 .september 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets orienterende notat om udkast til Kommissionens forordning om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion, forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter, dokument 2003/C 194/02 (EU-Tidende).

Audun Topp

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

4. kontor

J.nr.: 2003-5571-0006

Den 17. september 2003

SHO

FVM 093

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens forordning om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion, forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter

Dokumentnummer 2003/C 194/02 (EU-Tidende)

Baggrund

Den 15. august 2003 blev der i EU-Tidende (2003/C 194/02) offentliggjort udkast til Kommissionens forordning om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, der beskæftiger sig med produktion, forarbejdning og afsætning af landbrugsprodukter (gruppefritagelsesordning) til medlemslandene.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EF) nr. 994/98 af 7. maj 1998 om anvendelse af artikel 92 og 93 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab på visse former for horisontal statsstøtte.

I overensstemmelse med artikel 8 i Rådets forordning nr. 994/98 har Kommissionen hørt Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte inden offentliggørelse af udkast til forordning, og der blev afholdt møde i udvalget den 20. juni 2003. Udvalget skal endvidere høres inden Kommissionen udsteder forordningen. Kommissionen skal tage størst muligt hensyn til udvalgets udtalelse og underretter udvalget om, hvorledes den har taget hensyn til dets udtalelse.

Eventuelle bemærkninger til det offentliggjorte udkast skulle være Kommissionen i hænde senest den 15. september 2003. Fra dansk side er det i den forbindelse samt på det forudgående møde i Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte tilkendegivet, at man ud fra en samlet vurdering af forslaget ikke kan støtte den foreslåede gruppefritagelsesforordning, idet man ikke finder det hensigtsmæssigt at gøre muligheden for statsstøtte lettere inden for landbrugssektoren på grund af landbrugets særlige struktur og den fælles landbrugspolitik.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Ved forslaget udnytter Kommissionen sin kompetence til at fastsætte gruppefritagelsesordninger for visse statsstøtteområder. Ved forslagets krav om indberetning af medlemsstaternes

iværksatte statsstøtteordninger og årlig afrapportering af ydet støtte til Kommissionen sikres det indre marked og lige konkurrencevilkår for virksomheder og landbrugere i EU. Forslaget vurderes således at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Medlemslandene er generelt forpligtet til at forudanmelde og afvente Kommissionens tilladelse, inden en støtteordning træder i kraft. Hvis en støtteordning derimod falder ind under en gruppefritagelse, skal den først anmeldes efterfølgende til Kommissionen, og medlemslandene kan derfor umiddelbart sætte støtten i kraft. I Rådets Forordning (EF) nr. 994/98, den såkaldte "bemyndigelsesforordning", gives Kommissionen på en række områder bemyndigelse til at udstede gruppefritagelser. Indtil videre har Kommissionen udstedt gruppefritagelser for støtte til beskæftigelse, uddannelse, små og mellemstore virksomheder samt de minimis-støtte, hvoraf landbruget kun er omfattet af de to førstnævnte.

I bemyndigelsesforordningen er nøje fastsat, hvilke bestemmelser gruppefritagelserne skal indeholde, herunder regler om gennemsigtighed. Endvidere skal medlemsstaterne føre register og hvert år forelægge Kommissionen en rapport om anvendelsen af de enkelte gruppefritagelser. Det betyder, at Kommissionen fortsat behandler klager og har en vis kontrol med den støtte, der fritages for anmeldelsespligten.

Den foreslåede forordning gælder for små og mellemstore virksomheder (SMV¹) i landbrugssektoren, hvilket betyder, at forordningen vil komme til at dække næsten alle landbrugsbedrifter og virksomheder inden for landbrugssektoren.

Forordningen påvirker ikke medlemsstaternes mulighed for at anmelde SMV-støtte inden for landbrugssektoren. Kommissionen vil vurdere sådanne anmeldelser på grundlag af landbrugsrammebestemmelserne og den foreslåede forordning. Så vidt det kunne forstås på Kommissionen på mødet den 20. juni 2003 betyder det, at medlemslandene har mulighed for at anmelde i henhold til gruppefritagelsesforordningen men fortsat kan vælge at forudanmelde i henhold til rammebestemmelserne og få Kommissionens vurdering af støtteordningens forenelighed med traktatens artikel 87 og 88.

De former for statsstøtte, hvortil der kan ydes støtte i henhold til forslaget – dvs. uden Kommissionens forudgående godkendelse – er en "delmængde" af Kommissionens rammebestemmelser for statsstøtte i landbrugssektoren 2000/C 28/02(EU-Tidende). Støttemulighederne i den foreslåede gruppefritagelsesforordning er således snævrere end landbrugsrammebestemmelserne, og i vidt omfang svarende til støttemuligheder og støttebetingelser i henhold til landdistriktsforordningen Rådets forordning 1257/1999. Forordningsudkastet tager højde for

¹ Op til 250 ansatte, en omsætning på 40 mio. eller en balance på 27 mio.

de ændringer af Rådets forordning 1257/1999, der kan forventes som følge af aftalen om reform af EU's landbrugspolitik i juni 2003. Det bemærkes, at den statsstøtte, der ydes af medlemsstaterne i henhold til landdistriktsforordningen Rådets forordning 1257/1999 – og som medfinansieres af EU – fortsat skal godkendes af Kommissionen.

Landbrugsområdet er fortsat ikke omfattet af de minimis-reglen². Støtte til reklame for landbrugsprodukter er fortsat heller ikke omfattet af den foreslåede forordning, men kun omfattet af reklamerammebestemmelserne for landbrugsprodukter (2001/C 252/03)³. Desuden falder støtte til forarbejdning af landbrugsprodukter opført i bilag I til varer uden for bilag I uden for forordningens anvendelsesområde.

Der kan ydes følgende former for statsstøtte i henhold til forslaget:

- Investeringer i landbrugsbedrifter samt forarbejdnings- og afsætningsvirksomheder på 40-50 % – i visse tilfælde stigende til 75% i ugunstigt stillede områder.
- Bevarelse af traditionelle landskaber og bygninger i visse tilfælde op til 100% + 10.000 til arbejds løn.
- Flytning af landbrugsbygninger i offentlighedens interesse i visse tilfælde op til 100%.
- Unge landbrugeres etablering op til 25.000 .
- Førtidspensionering ved endeligt ophør med erhvervslandbrug.
- Producentsammenslutninger op til 100.000 + 5 års aftrapning.
- Betaling af forsikringspræmier op til 80% ved ugunstige vejrforhold.
- Jordfordeling op til 100% for advokatsalær og administrationsomkostninger.
- Fremme og afsætning af kvalitetslandbrugsprodukter op til 100.000 pr. støttemodtager over en 3-års periode.
- Teknisk bistand (undervisning, vikarer, konsulenter, konkurrencer og messer) op til 100.000 pr. støttemodtager i en 3-års periode.
- Husdyrsektoren vedr. zooteknik (avl) op til 100% (stambogsføring), 70% (bestemmelse af genetisk kvalitet) og 40 % (avlscentre).

Der kan ikke ydes:

- driftsstøtte
- eksportstøtte
- støtte til fremme udelukkende af indenlandske produkter
- støtte som medfører kapacitetsforøgelser
- støtte til allerede gennemførte aktiviteter

² KFO (EF) nr. 69/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte (bagatelgrænse på 100.000).

³ EF-rammebestemmelser for statsstøtte til reklame for produkter opført i EF-traktatens bilag I og visse produkter uden for bilag I

- støtte i strid med markedsordninger
- kumuleret støtte efter flere EU eller nationale ordninger

Gennemsigthed og kontrol:

- Medlemslandene skal **inden 20 dage** sende et skema til Kommissionen med **oplysninger om støtteordningen** med henblik på offentliggørelse i EU-tidende.
- Medlemslandene skal føre et **detaljeret register** over støtteordninger iht. denne forordning (opbevares i 10 år).
- På Kommissionens forlangende give alle nødvendige oplysninger inden 20 dage.
- Medlemslandene skal sende en **årlig rapport** til Kommissionen med oplysninger om udbetalt støtte mv.
- Medlemslandene skal på **Internettet** offentliggøre støtteordningernes fulde ordlyd og meddele Kommissionen web-adressen.
- Kommissionen kan **suspendere** gruppefritagelsesordningen for et medlemsland eller dele heraf, hvis de årlige rapporter ikke indeholder alle nødvendige oplysninger. Kommissionens beslutning om suspension offentliggøres i EU-tidende.

I forhold til de øvrige gruppefritagelsesforordninger er Kommissionens mulighed for suspension ny i denne sammenhæng.

Overgangsordning:

Allerede notificerede støtteordninger behandles primært i henhold til gruppefritagelsesordningen subsidiært efter rammebestemmelserne for landbrug.

Ophørsperiode:

Forordningen foreslås foreløbigt kun anvendt indtil den 31. december 2006.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Konsekvenser

Forslaget har ingen umiddelbare lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser.

Kommissionen tilkendegav på mødet den 20. juni 2003 i Det Rådgivende Udvalg for Statsstøtte, at der ikke stilles større krav til registrering mv., end der allerede kræves i dag af medlemslandene mht. sikring af, at støttelofter mv. ikke overskrides.

Høring

Forslaget har været i høring i §2-udvalget (landbrug) og Specialudvalget for konkurrenceevne og vækst.

Landbrugsrådet er positiv overfor Kommissionen forslag, men lægger samtidig afgørende vægt på, at statsstøttere reglerne bliver overholdt, og at renationalisering undgås. Derfor må forslaget følges op af effektiv kontrol.

Fødevarerindustrien er imod forslaget, da statsstøtte giver anledning til konkurrenceforvridning. En evnetuel vedtagelse af forslaget bør afvente ændring af landdistriktsstøtteordningen.

LO er imod forslaget men bemærker, at opstramningen af Kommissionens kontrol kunne ønskes anvendt i andre gruppefritagelsesforordninger.

Finansrådet er imod forslaget og finder, at gennemsigtighed, effektivitet og kontrol er vigtig i statsstøttesammenhæng.

Forbrugerrådet finder, at producenter og forarbejdningsvirksomheder af økologiske produkter bør stilles bedst muligt i forbindelse med det omtalte system.

Danske Maritime er generelt imod forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.